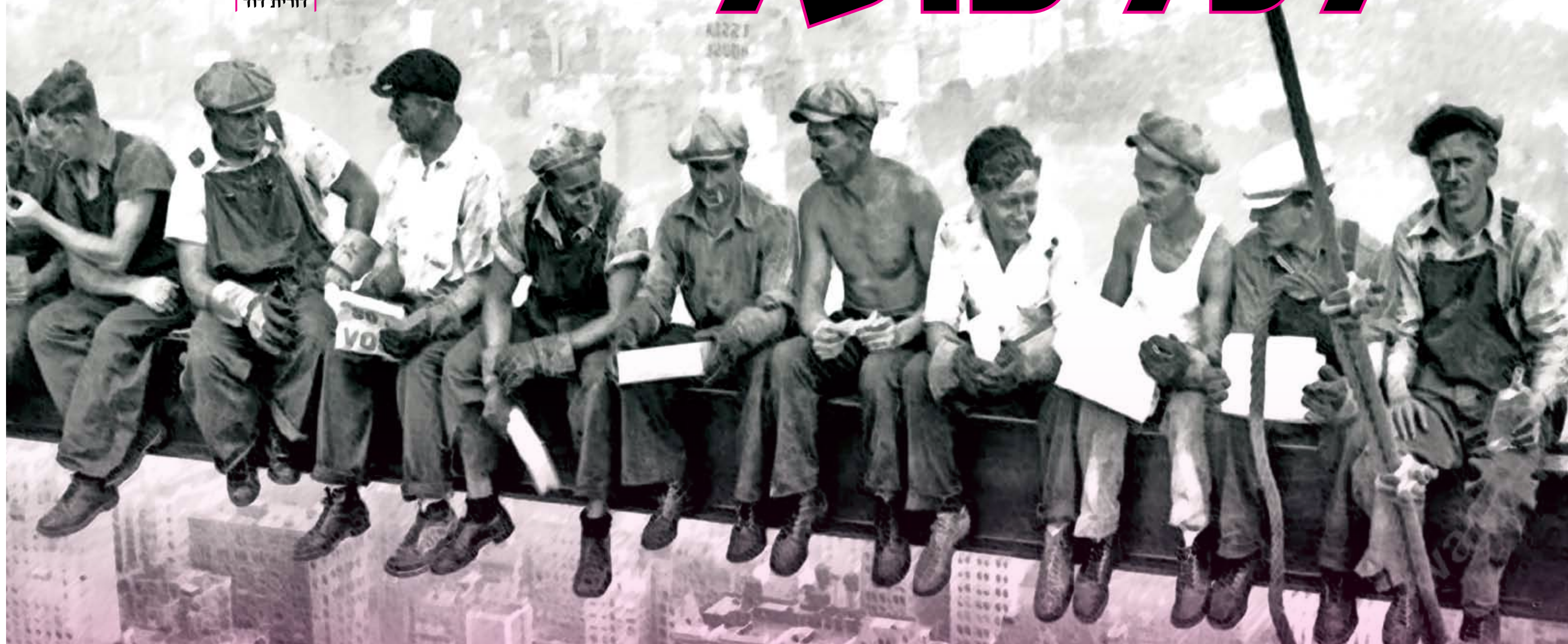

חילום לכל פועל

הקואוצ'רים הפכו למנטורים, ובמקום אימון יש "התפתחות אישית", אבל התכנים נשארו אותם תכנים, והאולמות מתמלאים בכל פעם מחדש. והקהל שמוכן לשלם כדי שישכנעו אותו ששכיר זה לוזר ויזם זה מצליחן - הוא רק הולך ומתרחב. "הטפשת המציאות", קוראים לזה המתנגדים. "הגשמת ייעוד", עונים המנטורים

| דורית דוד |

400 איש פסעו לאורך תוך האולם ב'בית ציוני אמריקה' בתל-אביב, לקול צלילי מוזיקת ריטקו קצבית. חרדים, חילונים ודתיים לאומים, גברים ונשים, שפינו את יום שישי והגיעו מכל קצוות הארץ. המטרה של כולם היא אותה, כפי שהיא באה לידי ביטוי בכותרת הרצאה: "כיצד להשיג יעדים ולהגשים חלומות". מתברר שאחדות ישראל היא לא חלום: כל מה שצריך כדי לאחד את העם הוא לסייע לו להגשים את חלומה המשותף - להרוויח טוב יותר.

"פריצת הגבולות שלך", כך נקרא האירוע של חברת 'קור מנצח', שמתמחה בתפודי הלוהט שנקרא התפתחות האישית. בעלי החברה, ערן שטרן ואלון אלמן, הם מאמנים אישיים ועסקיים - או מנטורים כפי שזה מכונה היום, שמעבירים בעצמם הרצאות ובהן מסרים בסגנון "הצלחה היא לא פיקס", "הכול אפשרי" ו"להצלחה יש חוקים ונוסחאות מדויקות". ההתייחסות ידועה, חלקן לקוחות מהספר 'הסוד' העוסק בתאוריה של המשיכה ובמחשבה יוצרת מציאות. לפי הספר, הרברים עליהם חושב האדם באופן תיאורטי, ומתמקד בהם - הופכים למציאות. כך, למחשבה יש אפשרות לקדם את החיים או להסיג אותם לאחור. אין חידושים של ממש, ובכל זאת, באולם לא נותר כיסא ריק. הקהל נלהב, מוחא כפיים, והאנרגיה מוכיחה שילוב בין הרצאה של גורו אמריקני, משחק פוטבול, ותוכנית הסיום של 'אופרה'. נראה ש"עשה לך מנטור, וקנה לך סדרה" היא סיסמת העידן החדש.

גם האולם שבקומה השנייה גדוש במאות רודפי חלומות, שהוזמנו מטעם חברה אחרת העוסקת בנושא, והם לא לבד. עשרות סדנאות כאלו מתקיימות ברחבי הארץ, והתופעה הולכת וכובשת את המדינה. יהיה מי שיתנשא או ירחם על הקהל, ויאמר שמדובר באנשים שאינם יודע להגשים בעצמם את יעדיהם וחוקים לאדם אחד שיוליך אותם. בשטח מתברר שחלק מפקודי הכנסים הללו הם כבר אנשים מצליחים, שרק רוצים לככב את היעד הבא.

על דבר אחד אין עוררין: המארגנים יודעים איך לנהל מכונת שיווק משומנת, תוך שימת לב לפרטים הקטנים ביותר. אל הבמה מנתר אלון אלמן בן ה-47. הוא כריזמטי, והוא יודע את זה. הקהל מרותק לסיפורו האישי, כיצד כמעט מת בזמן שירותו הצבאי ונאלץ לנטוש תפקיד בכיר בחיל הים, וכיצד רוקא בעקבות מצבו הרפואי ניתנה לו הזדמנות להתעורר ולפתוח בחיים שתמיד חלם עליהם. הוא נתן טיפים לקהל, איך להציב יעדים ולא לוותר על החלומות. דיברו מהיר ושוחר סלוגנים ('אנשים רגילים יכולים לקבל תוצאות לא רגילות', 'הצלחה היא לא עניין של מול'), רצוף משפטים מולחמים באנגלים ועברית (דהיינו 'obvious'), מחמאות לקהל ('אתם אנשים מעל הממוצע, ארבעה אחוזים מהאוכלוסייה') וגם הומור סטנדרט. אפ. המסר הוא הרימטמעי - רוצים חירות אישית או עסקית? תפסיקו לקטר, למחות ברוטשילד, להאשים את המיתון או את ראש הממשלה. קחו אחריות על החיים שלכם, תרחיבו את התודעה ביחס למה שאתם יכולים להשיג, ותתחילו לפעול.

במהלך היום מציג אלמן את הסדנה הבאה, שלושה ימים ארוכה. המחיר, או 'ההשקעה שלכם' כהגדרתו, היא 2,470 שקלים. שקט משתרר באולם. האישה שלצדו אומרת "זה יקר מדי", אבל מתברר שהיא במיעוט. בהפסקה צובא הקהל על איבד ריילית כדי להירשם. רודפי החלומות מעבירים כרטיס אשאי, בתקווה לחיות את החיים שעליהם חלמו. גם אם אין שלט שמכריז על כך, הכניסה לציניים אסודה.

הכנסה שנתית ביום אחד

אם חשבתם שסדנאות מעין אלה מיועדות ל'רוקננים' ולאנשי איזוטריה, תשכחו מזה. המשתתפים הם בין השאר בכירים במשק, מנכ"לי חברות גדולות, דיפלומטים ואנשי תקשורת, כולם יודעים לספר על השינוי שהתחולל בחייהם בזכות האופקים החדשים שנפתחו מולם. בעולם ההתפתחות האישית רוחים מושיגים כמו 'משבר' הוא למעשה הזדמנות במתנה, המילה "ייעוד" על כל גנורותיה, ובעיקר הצירוף "חזון אישי".

"אנחנו מדברים על מה שחשוב באמת", מסביר אלמן את ההצלחה. "כשאני למדתי כלכלה באוניברסיטה וסיימתי בהצטיינות, לא למדתי איך עושים כסף. בבית הספר לא למדתי איך לנהל מערכות יחסים או מנהיגות. אנחנו נוגעים בכל הנקודות הללו".

מה המבנה המשותף למשתתפי הסדנאות?

"אלו אנשים שמחפשים תמיד את הקומה הבאה, את היעד הבא". בהרצאה יגרויר אותם ב'אנשים שיש קול שלוחש להם: 'אתה יכול יותר'".

"שלושים אחוז מהקהל שלנו הם רתיים", מוסיף אלמן. "אנשים רוצים ללמוד בשפה שלהם, ואנחנו נותנים כבוד לכל אחד. הסדנאות תורמות גם לגיבוש החברה. פה אין גבולות, אנשים באים מתרבות שונה אבל עם אותם רצונות, אותם רגשות ואתגרים".

עוד לפני שהפך למנטור, הייתה לאלמן קריירה צבאית מוצלחת. הוא שירת כסגן-אלוף בחיל הים, ולדבריו היה עשוי להתמנות ביום מן הימים למפקד החיל. אלא שבעת טיסה בנובה 33 אלף רגל, קרסה אחת מריאותיו. הוא הובהל לבית החולים רמב"ם בחיפה והיה על סף מוות, בגיל 35 בלבד. לבסוף הצליח להחלים, אך בעקבות אירוע חוזר נכרת שליש מריאתו, והוא נאלץ לפרוש מצה"ל.

בחייו החדשים אלמן לא התנהל כסובל מנכות פיזית. בגיל 40 הוא רץ את המרתון הראשון שלו, ושנה לאחר מכן השתתף בתחרות 'איש הברזל' - 226

כמה שאתה באמת יכול

חלום לכל פועל

90 אחוז מהאנשים לא מודעים למה שהם חושבים, מוסיפים אולמן ושטרן. וזה קריטי, כי לדבריהם, המחשבות מנהלות את החיים שלנו. יש מעגל קבוע וידוע שבו מחשבה יוצרת רגש, רגש יוצר פעולה, ופעולה יוצרת תוצאה. כשאנשים נותנים למחשבות לשלוט בחייהם, מגיעות תוצאות לא רצויות. ועם זאת, אין די בלשבת ולחשוב על מנת להגיע להישגים. "עוד לא פגשתי אדם שחשב על מיליון שקל והם נחתו עליו מהשמיים", אומר שטרן. "יש לבצע פעולות, ויש מחיר לשלם".

איך בכלל יכולות להתקיים סדנאות שופעות אופטימיות כמו זו שלהם בחברה ישראלית שציניות היא כמעט בגדר שפת האם שלה? "כמי שהיה אדם ציני בעברו, אני אומר לאנשים: ציניות הביאה אותך להיכן שאתה נמצא", משיב אולמן. ושטרן מוסיף: "ציניות זו חומצה. שום דבר טוב לא גדל בסביבה צינית. זה נשק של אנשים מפותחים ומיואשים. במקרה הטוב אדם ציני ימצא את עצמו צודק, ומה ייצא לו מזה?"

הציניים, לשיטתם של השניים, פוגמים גם בסיכויי ההצלחה של אחרים, שכן האלמנט הסביבתי הוא גורם קריטי בהצלחה ובהגשמת יעדים. ההמלצה שלהם היא להקיף את עצמך באנשים שאוהבים להציב יעדים, לא באלו שנוגלים ממך אנרגיה ומקטרים כמה רע. שטרן מספר בהקשר זה כי כבר מגיל עשר ייערו אותו הוריו להיות מהנדס, שכיר כמובן. שנים אחד כך, כשסיפר להם על רצונו לעזוב את עבודתו ולהיות עצמאי, הם אמרו לו שיש מיתון בשוק, וכי זהו מהלך כלכלי מסוכן. "מה תעשה אם ההורים שלך, ושישה דורות אחורה, הם שכירים?" הוא שואל. "עם מי תתייעץ, איתם? הם יגידו לך להיות עצמאי זה מסוכן, לך על הבטוח ותשכח מזה". כדי להצליח אתה צריך לשאול את הטובים ביותר, להתייעץ עם אנשים שהצליחו בתחום שאתה מבקש להצליח בו". בתוכנית המקורית של הבורא, מסביר אולמן לקהל, נבראנו מצליחנים, נטולי פחד. אנחנו אלה שהפכנו את עצמנו למוגבלים. "איך מחלקת ההנדסה של אלוהים בנתה אנשים?" הוא שואל, ומיד עונה: "תביטו בילדים ותבינו. הם מלאי חיים, מלאי אנרגיה, רוצים לגעת בכל. אין להם גבולות, רק אלו שהמבוגרים מציבים להם. לילד יש רק שני פחדים: מרעש, ומגפילה. השאר זה מההורים. אנחנו באים ומכניסים לילד פחדים. כל פעם שהוא רוצה משהו, אומרים לו: 'לא, תיזהר, אל תגיע'. כשהתינוק רק מתחיל לזחול, כולנו הקואוצ'רים שלו, ואנחנו אומרים לו: 'כן, אתה יכול'. תארו לכם שהיינו אומרים לו, 'עזוב אותך, אל תזחל'".

שניכם לא ממש התחלתם שונה לגמרי משלכם? לייצין למוי שמוניע מרקע שונה לגמרי משלכם?
"לא משנה מה נקודת הפתיחה שלך", עונה שטרן. "לא היא הדבר המהותי. מכל נקודה, כל אחד יכול להיות גרסה משופרת של עצמו, אם יעשה את מה שנדרש".
"אני לא נולדתי עם כפית של כסף בפה", אומר אולמן. "נולדתי בקריות, להורים שלי היה אוברדראפט. אבל הייתי מוכן לשלם את המחיר. הייתי מוכן לשנות את התפיסות כדי להגיע להישגים שאליהם הגעתי".

ממולח הארץ
הביקוש ההולך ומתרחב לסחורת ההתפתחות האישית הביא את בית ציוני אמריקה לפתוח את שעריו בעת האחרונה לעוד שורה של סדנאות הגשמה והעצמה, כמו גם ל"סדנאות האושר" של ד"ר טל בן-שחר, חוקר המיועד עוד רגע כאן.

לא למד באוניברסיטה איך לעשות כסף או איך לנהל מערכות יחסים. אלון אולמן

יש מהפכה של תודעה. העולם אינו דומה למה שהיה לפני עשר ועשרים שנה. כל השפע הזה גורם לאנשים לבלבול רב, הם לא יודעים מה לעשות איתו. חלקם רואים טלוויזיה וחוזק מזה לא עושים שום דבר. יש גם מהפכה תודעיתית, שהרעיון שלה הוא שאדם יכול להשתמש בתודעה שלו כדי להגביר שפע".

ארוחה זוגית לרווק

או איך עושים את זה? איך מתקדמים לעבר הגשמת המטרות האישיות? קודם כול, אומר שטרן, צריך לבחור יעד ראוי. "זהו רעיון שמפחיד אותך, מרגש אותך, ושאינ לך מושג איך להשיג אותו". בשלב הבא צריך האדם למצוא סביבה תומכת, ללמוד את הנושא מהמקורות המתאימים, ולשאול את עצמו מה הוא מוכן לעשות כדי להגשים את היעד. ואז, אומר שטרן בהרצאה, תהפכו לראש טורפדו נעול ותתחילו לפעול. "האויב האמיתי הוא לא הממשלה", כדבריו, "האויב האמיתי הוא אזורי נוחות, פחד, ייאוש וחוסר התמדה".

לפי אולמן ושטרן, אדם המבקש לדעת מרוע הוא נמצא היכן שהוא נמצא, צריך לחפש את הנרטיב הפנימי שיש בו, את הסיפור שהוא מספר לעצמו. שם "כתוב" מה הוא יכול להשיג ומה לא, וממנו נקבעת המציאות של בעליו. שנו את הנרטיב הפנימי, ותוכלו להשיג את מה שנראה לכם כרגע בגדר פנטזיה. "אדם יכול לעשות שינוי בתודעה שלו בשנייה", אומר אולמן. "עובדה שכשקורה אסון, אדם משתנה. לא חייבים לחכות שיקרה משהו רע כדי לעשות שינוי בתודעה ולהתקדם. אתה יכול להביא את עצמך למצב רגשי, לקבל החלטה שאתה רוצה להשיג דבר, ולפעול להשגתו".

בין היתר ממליץ שטרן להפגין רצינות מול היקום. אתה רווק שמחפש זוגיות? תתחיל לפנות מקום בארון, וערוך מדי פעם שולחן לשניים. את לא מצליחה להיכנס להריון? לכי לחנות בגדי ילדים. ביהדות פעולה כוז נקראת "מעשה של אמונה", ואחת הסגולות המוכרות לרווקה מיואשת היא לקנות טלית של ספרדי או אשכנזי, כבחירתה, ובכך להראות את אמונתה כי החתן המיועד עוד רגע כאן.

אולמן: "כמי שהיה ציני בעברו, אני אומר לאנשים: ציניות הביאה אותך להיכן שאתה נמצא". ערן שטרן מוסיף: "ציניות זו חומצה. שום דבר טוב לא גדל בסביבה צינית. במקרה הטוב אדם ציני ימצא את עצמו צודק. ומה ייצא לו מזה?"

קילומטרים של שחייה, דיווש באופניים וריצת מרתון. בקו הסיום הייתה לו הארה – אם אני יכול, כל אחד יכול. הכול בראש, אמר לעצמו, וכל שנדרש מאדם הוא לפרוץ את הגבולות המנטליים שהציב לעצמו. להפצת משנתו זו הקים אולמן חברה בשם 'פריצת גבולות לתוצאות', וכיום הוא מנטור אישי ועסקי. לאחרונה אף מונה לתפקיד היועץ המנטלי של נבחרת ישראל בכדורגל. שותפו, ערן שטרן, היה בגלגול הקודם מהנדס בכיר ב'אינטל', עד שבוקר אחד החליט שלא טוב לו, שנמאס לו להיות שכיר. "גם אני שמעתי את הקול שאומר 'אתה יכול יותר'", מספר שטרן. והוא הקשיב לקול הזה, עזב את אינטל ופנה ללמוד את תחום ההתפתחות האישית. לשם כך טס לארצות הברית לפגוש את בוב פרוקטור, מיוצרי הסרט 'הסוד' שמבוסס על הספר באותו השם. פרוקטור הציג לו בפגישתם הראשונה שאלה אחת: "איך היית מגיב אילו הבטחתי ללמד אותך להרוויח את ההכנסה השנתית שלך בחודש אחד?" שטרן לא האמין, אבל החליט ללמוד אצל פרוקטור איך פועלים על פי חוקי היקום כדי להצליח אישית וכלכלית. כיום הוא הבעלים של חברה נוספת בשם 'יוצא מהכלל', ומשמש כנציגו הרשמי של בוב פרוקטור בישראל. אגב, בהרצאה הוא מספר שביום אחד בלבד הרוויח סכום השווה כמעט להכנסתו השנתית מפעם.

המוטו העיקרי ששטרן מעביר לקהל הוא "מחשבה יוצרת מציאות", רעיון שניתן למצוא גם במקורות יהודיים. רבי נחמן מברסלב כבר קבע: "אתה נמצא במקום שבו נמצאות מחשבותיך, ודא שמחשבותיך נמצאות במקום שבו אתה רוצה להיות". אולם בזמן שחלק מחסידי ברסלב מתרגמים זאת לריקודי צמתים על גגות רכבים חבוטים, אולמן ושטרן סבורים שפיצחו את הקוד להצלחה. "מה שמייחד אותנו הוא שאנחנו לוקחים חוקים קיימים, ומביאים אותם לאלמנט מעשי ויישומי", מסביר שטרן. "אנשים מחפשים את המעשיות. אפשר לקרוא ספר של חוקים, אבל אנחנו נותנים ממד פרקטי וכלי יישום".

"דכי נחמן מברסלב היה ללא ספק אחד מגאוני ההתפתחות האישית", מוסיף אולמן. "אנחנו לא אומרים 'התורה הזו והזו לא טובה'. זו תהיה פטרונו. ואנחנו גם לא מתיימרים לבשר את הבשורה".
מה לדעתכם גורם לפריחה הנוכחית של מנטורים וסדנאות העצמה?
"ברור שקורה משהו בעולם. יש מהפכה טכנולוגית.

צילומים: תומר פלוטין

צילום: תל אש 90

חלום לכל פועל

"תנשייה שמבוססת על ניצול חולשות". תרבות הצריכה המודרנית

תוכניות הובל הטלוויזיוניות שבהן אחד בוכה על כתפי השני, בריוק בגלל שהם צבועים וקרים. אנחנו נעשים מטורללים כמוהם, ולכן טבעי שאנחנו מתחילים לחפש תרופות רוחניות. זה דומה לתופעת הכתות של שנות ה-70, בריוק אותו טרנד. ההבדל הוא שהיום לא צריך לעזוב את המשפחה. מצד שני, צריך לשלם ממון רב.

העובדה שהמנטורים הם אנשים מצליחים ועשירים לא מוביחה שהנוסחה שהם מוכרים עובדת?

"בשביל לראות אם משהו השפיע, צריך לעשות מה שאנחנו קוראים במדע 'בידוד משתנים'. צריך לראות שהמשתנה הבלתי-יתלוי, והוא בלבד, השפיע על התלוי. זה לא נעשה וגם לא ייעשה, כי יש שיווק מניפולטיבי. המנטורים היו יכולים לעשות בעצמם מחקר על שיעור ההצלחה לאורך זמן, אבל הם לא מעוניינים בכך.

"למען האמת, אני לא בטוח שהצלחה כלכלית היא בכלל מטרת המשתתפים. יש כאן שאיפות מסוג אחר. למשל שמוזינג, להכיר בחורים או בחורות. כמו שאנשים הולכים לריקודים עם לצורך היכרות, או הולכים לבית הכנסת לא רק כדי להתפלל אלא כדי להתעדכן בחדשות. וכמוכן, יש תופעה של עדירות. מחליפים טרנדים כמו גרביונים. הכול זה כלים חד-פעמיים, להשתמש ולזרוק".

האם למנטורים יש בכלל אחריות לקהל בוגר שבוחר בראש צלול להגיע לסדנאות?

"תלוי למה את קוראת בוגר ואחראי. אני הולך כל שבת למגרש הכדורגל לצעוק על השופט והמאמן, ואני מחשיב את עצמי כבוגר ואחראי. זה רגע נהדר של חוסר רציונליות מאוד רציונלי. אבל לפחות אני לא מוציא את הסכומים האסטרונומיים של הסדנאות. יש בהן בידוד נחמד ויצירת אשליה, כמו סרט, אבל זהו חלק מתופעה רחבה מאוד בישראל, של הטפשות המציאות. ומה שיותר מטריד זה האנשים שעושים כסף על גב המטופשים, במקום לחנך אותם לחשיבה רציונלית".

את המנטורים, הטענות הללו לא יסיטו ממסלולם. הם מאמינים כי העברת הסדנות היא בשבילם הגשמת ייעוד. "אנחנו מתכוונים למלא אצטדיונים שלמים", אומר אולמן.

מה לגבי הטענה שאתם ניזונים מחולשות אנשיות? "יש אנשים שכל הזמן מחפשים את מה שלא בסדר – למה הילדים לא בסדר, למה האישה לא בסדר, למה הממשלה לא בסדר. אנחנו אנשי ה'למה כן', ו'איך כן', מתמקדים במה כן עובד. כל מה שאנחנו מלמדים, אנחנו מיישמים בחיים שלנו. מי שרוצה ללמוד איתנו, ברוך הבא. מי שרוצה ללמד אותנו, אנחנו נשמח להשתפר ולגדול לכיוונים טובים יותר." ■

הקואוצ'רים והמנטורים הם בעיני אלמוג לא יותר מספקי פלצבו להמונים. "בכל חברה יש מנטורים. יש מנטורים של 'הסוד', מנטורים של הייטק, מנטורים של המדע, מקובלים, מנטורים של תקשורת המונים, גרפולוגים, קוראים בקפה ופסיכולוגים. יש מהם טובים, עם הרבה כריזמה, אמפתיה אנושית ושכל בריא. ויש שרלטנים. אגב, יש גם שרלטנים מוכשרים.

רבים מעלים תובנות נכונות, רק שאם פעם מישהו יעשה השוואה, הוא יראה שכולם מדברים פחות או יותר על אותם דברים: קרבה, אהבה, דבקות במשימה, להיבנות ממשברים. הם 'עייצס גיברס', נותנים עצות כלליות בסגנון 'התבונן טוב אל עצמך פנימה'. אז אחד אומר ככה כי זה מה שהרבי מקלונג' אומר, והשני כי ביל גייטס

אומר. הם גם נותנים יחס אישי, וזה מעורר ומנחם. גם כדור פלצבו עובד מבחינה רפואית, אבל זה עדיין לא מתיר למפעל למכור פלצבו בדמות תרופה אמיתית." בסדנאות אפשר לראות מנבילים בכירים ואנשי היי טק מצליחים. לא בריוק 'עמך'.

"ככל שיש יותר פרסום, יותר כסף ויותר מעמד – החרדות רק גדלות. מרבה נכסים, מרבה דאגה. מי שסוכב את הבכירים הללו הם אנשים אינטרסנטיים שאין בהם חום. הכול מכוון לתועלתנות. אתה מוקף צביעות, והביטחון האנושי לפעמים מתערער. בשורה התחתונה הם זקוקים לחום אנושי, לחיבוק חם. אם היו מציעים סדנאות שבהן נותנים חיבוק, היה לזה אותו אפקט".

ובכל זאת, למה שאנשים יסכימו לשלם אלפי שקלים כדי לשמוע דברי עידוד? "כי לרוב האנשים אין חוש ביקורת מפותח. הם קונים דברים ללא בקרה".

אנשי ה"למה כן"

גם 'קיבוץ הגליות' בסדנאות השונות אינו מרגש את אלמוג. "היום הכול מעורבדוחניישראלי", הוא אומר. "פעם הייתה חלוקה חדה יותר לחרדי, דתי, מסורתי, חילוני. החברה הייתה מופרדת יותר. היום יש חיבורים והקולאז' הוא אינסופי. אנשים לוקחים מהגורן ומהקרב – בעיקר מהקרב – כי זה משכר ומשקר. כל אחד תופר חליפה על פי מידותיו. קח שנטיניריאייג' ותערבב עם הרב קרליבך, הרב קוק וגולני שלי. "רמת האנושיות בחברה הישראלית הולכת ופוחתת. נעשינו אמריקה. האמריקנים צריכים את השרינג וכל

פרופ' עוז אלמוג (בתמונה): "אנשים חדלו להסתפק במה שיש להם. פעם זה היה 'עין לציון צופייה', היום זה 'עין לקניון צופייה'. כשמפמפמים לך שאין לך מספיק ושאתה צריך ויכול להשיג יותר, וכל מה שאתה צריך זה למצוא את הנוסחה - ברור שתקנה את האשליה הזאת. בעיקר אם אתה נמצא במצוקה ונטול מסננות רציונליות"

בינוניים וטיפשים. האינטרנט יוצר מסה קריטית להמון תופעות שפעם היו דלילות.

"גם החומרנות יכולה לספק הסבר. אנשים חדלו להסתפק במה שיש להם. פעם זה היה 'עין לציון צופייה', היום זה 'עין לקניון צופייה'. כשמפמפמים לך שאין לך מספיק ושאתה צריך ויכול להשיג יותר, וכל מה שאתה צריך זה למצוא את הנוסחה – ברור שתקנה את האשליה הזאת. בעיקר אם אתה נמצא במצוקה ונטול מסננות רציונליות. כל התעשייה הזאת מבוססת על ניצול חולשות ועל העצמת מקרים יוצאי דופן. אגב, השכלה לא הפריעה לאף אחד להיות אידיוט ושטחי. צריך גם להזכיר שכל נושא המיסטיקה מאוד באופנה, וההוגים הללו הם בסך הכול עוד ספיח של התופעה הרחבה".

וישנה גם השתכללות הגישה היומית, מסביר אלמוג. "בעידן האולטרה-קפיטליסטי שלנו, אנשים שואלים את עצמם כל הזמן מהיכן אפשר להביא את המכה. יש תחושה שאם תעלה על איזה מוצר טוב תוכל לעשות הרבה כסף, והתחושה הזו מקודמת על ידי המון כתבות על מצליחנים ועל פסבדו-מצליחנים. יש היום גם יותר כלים, יותר מידע. השתכללנו, הפכנו את הקומבינה לספורט הלאומי, ויש כאן לא מעט סוחרים ממולחים – מה שנקרא 'ממולח הארץ'.

"זה קשור גם להמון מצוקה. אנחנו חיים בעידן של התפרקות, של חששות וחרדות מהלא נודע. יש אכזבה מדברים שחשבו שביאו אושר, והתברר שלא ממש הביאו. אני חושב שאנחנו מתחילים טיפה להבין שיש מחיר לאינדיבידואליזם. ולמחיר הזה קוראים אגואיזם. כשאנשים לא סופרים אותך, אתה מחפש עוגנים".

תגובות: dyokan@makorishon.co.il

צילום: תומר פלוטין

כדאי להקיף את עצמך באנשים חיוביים שאוהבים להציב יעדים. פריצת גבולות'